

Motion till riksdagen 2016/17:3694

av **Sofia Damm m.fl. (KD)**

med anledning av skr. 2016/17:114 Strategisk exportkontroll – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör presentera ny lagstiftning för riksdagen i enlighet med de förslag som lämnats i utredningen SOU 2015:72 Skärpt exportkontroll av krigsmateriel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

För att kunna utöva sina mänskliga fri- och rättigheter krävs demokrati, där medborgarna kan utkräva ansvar gentemot makthavare. Därför blir det problematiskt när Sverige, så som sker i dag, exporterar krigsmateriel till regimer som förtrycker sina medborgare samtidigt som vi talar om vikten av demokrati och respekt för mänskliga rättigheter. Att beväpna icke-demokratier bidrar inte till fred och säkerhet i vår värld.

Alliansregeringen tillsatte en utredning i syfte att bl.a. skärpa vapenexporten till icke-demokratier. I juni 2015 presenterade utredningen Skärpt exportkontroll av krigsmateriel (SOU 2015:72) sina förslag. Utredningen presenterade förslag om införandet av ett demokratikriterium, ökade krav på respekt för mänskliga rättigheter bland mottagarländerna och förändringar gällande andra kriterier vid tillståndsprövningen. Även PGU (politiken för global utveckling), öppenhet och transparens behandlas av utredningen. Andra områden där utredningen föreslår ny lagstiftning och vissa ändringar i lagar och regelverk rör utökade tillståndskrav och sanktioner.

Under utredningsprocessen har tre frågor stått i fokus för Kristdemokraterna. Vikten av införande av ett demokratikriterium är det ena, men också frågan om följdleveranser samt frågan om ökad öppenhet och transparens. Vi fick i utredningen igenom en tydlig

skärpning så att följdleveranser inte medges per automatik utan att varje fall måste vägas mot om utvecklingen avseende mänskliga rättigheter och demokrati förändrats i det aktuella mottagarlandet.

Det är under all kritik att regeringen dröjt med ett nytt förslag till lagstiftning. När förslaget nu äntligen är på väg är det problematiskt att det enligt uppgifter framkommit att regeringens skrivningar inte överensstämmer med de skrivningar som utredningen förespråkar. De nya skrivningarna riskerar snarare att skapa en stor flexibilitet i lagen. Flexibiliteten, att kunna exportera krigsmateriel till icke-demokratier, var just det utredningen ämnade ta bort. Regeringen har nu tagit mer än två år på sig, avsikterna måste läggas åt sidan och en proposition i enlighet med utredningen Skärpt exportkontroll av krigsmateriel presenteras.

Sofia Damm (KD)

Andreas Carlson (KD)

Mikael Oscarsson (KD)

Sofia Modigh (KD)

Tuve Skånberg (KD)